

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemana velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.
V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inzerate) vsprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 271.

V Ljubljani, v ponedeljek 26. novembra 1894.

Letnik XXII.

Cerkev in socialno vprašanje.

Sloveči dominikanec, jeden največjih krščanskih učenjakov naše dobe, dr. o. Albert Marija Weiss je pri dunajskem katoliškem shodu govoril o „cerkvi in socialnem vprašanju“. Ta govor se nekako izpopolnuje z njegovim predavanjem pri socialnem krogu na Dunaju in zato hočemo obojno podati svojim bralcem, da si tem lažje ustvarijo popolno idejo o celi stvari. Njegov govor pri kat. shodu je imel te le glavne misli: 1. socialno vprašanje resnično biva, da si ga nekateri nočejo pripoznavati. 2. Nevarnost, ki preti družbivsledsocialnega nereda ima duševni značaj, ker so orožja, s katerimi se bojujejo socialisti in anarhisti — v prvi vrsti duševnega značaja. 3. Zato se jim moramo ustaviti z duševnim orožjem; in to ima jedino le cerkev. 4. Cerkev ima dolžnost, pravico in moč, da soodeluje v prvi vrsti pri rešitvi socialnega vprašanja. 5. Morda še ni prepozno misliti na rešitev družbe, gotovo pa je, da bo le tisti preživel morebitni vihar, ki se bo zvesto oklenil svete cerkve.

Govornik je te svoje misli tako-le razvijal:

1. Po celem svetu, koder koli se zbirajo resno misleči ljudje, se govori o socialnem vprašanju. Vender se dobe še nekateri, ki sploh tajé, da bi bivalo tako vprašanje. Tudi tu na Dunaju so vplivni možje, ki pravijo, da je socialno vprašanje iznašla človeška zlobnost, da bi vznemirjala in zmešala srca, da bi zase vlovila kaj koristij. Drugod se tudi dobé taki ljudje. D'Avelel piše v Revue des deux Mondes (15. julija 1894): „Nikedar ni bilo človeštvo srečnejše nego je sedaj in nikedar se ni bolj pritoževalo“. I. Lubbock,

zastopnik londonskega vseučilišča, v zbornici je dejal pri mednarodnem shodu za socijologijo v Parizu, da bo v dvajsetih letih socialna revščina na Anglaškem popolnoma preminola, če je je sploh še kaj. — Prof. Karion v Monakovém pravi: „Če se še ni vresničil najboljši svet, smo sedaj na najboljši in najbližji poti do njega“.

Liberalizem se torej ne da poboljšati. Škoda, da ni nobenega teh mož tukaj, da bi slišali njegove dokaze. — A socialno vprašanje biva. Zaloge smodniške so polne in pripravljene, da se vžgó. Ravachol, Vaillant, Henry, Caserio nam pričajo, da zato ni treba mnogo priprav.

2. Te zaloge pa niso napolnjene s salpetrom ali z nitrati, marveč z duševnimi razstrelili. Če bi se kazal boj samo z zunanjimi sredstvi, bi zadostovala policija in vojaštvo. Toda kaj pomorejo zunanja sredstva pri mišljenju, ki se ne da vzeti in zvezati, pri ljudéh, ki romajo na grob Vaillantov, ki pojo himne Ravacholu, „pravemu Jezusu“ v čast, ki z besnim navdušenjem drve v smrt.

Tarde, znameniti francoski pravnik, piše: „Socializem moramo smatrati kot krvno osveto, ki jo izvršuje zanemarjena, zapeljana, napačno vzgojena družba nad družbo, ki ima sedaj moč v rokah. — Anarhizem je navstal iz npravne anarhije, v katero je družba propala“. (Revue des Revues IX. 466 nasl.) — In V. Bary pravi v Nineteenth Century 1894: „Najgloblje sem prepričan, da je bistro vse pogube v tem, da sedaj stopa neverna znanost med prosto ljudstvo in sicer ravno tedaj, ko dobiva vsak dan več močij. Čim bolj raste demokratični duh, tem bolj raste tudi nevera med ljudstvom. S temi materijalističnimi nazori, ki sedaj stopajo namesto stare vere, se ne more več vzdrževati stari red; med ljudstvom morajo ravno tako razdirati, kako so že razdirali po vseučiliščih med stanovi, ki sedaj še vladajo.“

3. Če je tedaj razstrelilo, ki nas žuga vsake

trenotje pognati v zrak tako, da hoče uvesti novo pravo, nove šege, novo anarhistično npravnost in anarhistično vero, potem je samo po sebi dokazano, da preostaje družbi le jedna pot k rešitvi, namreč da se ti krivi nauki o pravicah in dolžnostih, o npravni nalogi družbe in o veri čim najpreje odstranijo. Npravna in verska bolezen se odpravi le s tem, da se odstrani npravno versko zlo in se človeštvo zopet vrne k pravi veri in pravi npravnosti. Socialno vprašanje je v svojem bistvu odpad od načel krščanske vere in življenja, od božjega kraljestva in njegove pravice. Zato je iskati pomoči le v tem, da se človeštvo vrne k Kristusu in k njegovi cerkvi. Sv. Ciprijan je dejal: zunaj cerkve ni rešitve, to velja tudi v socialnem življenju.

4. Cerkev ima pravico in dolžnost posegati v socialno vprašanje. Naš sveti Oče, najmodrejši poznavalec našega časa, je to odločno povdarjal, od takrat ni več dvoma o tem. Cerkev ima pa tudi moč, da pomaga. Ona ohranja versko življenje, brez katerega narodi zgnjijejo in zastrupljeni shirajo; ohranja pa tudi npravne zakone, ki so stebri družabnega življenja. — Cerkev je največja socialna sila. Sicer je samo del družbe, toda jedini neomajani in v kljub raznim slabostim najzdravejši del v družbi. Celota se mora obnoviti; v to ima cerkev prvo dolžnost in največjo dolžnost. Vsi, ki morajo skrbeti, da se družba preosnuje, so ji dolžni pomagati, da more tem lažje prenoviti npravno in versko krščansko življenje. S tem se ne ovirajo posamniki v svojem delovanju, samo da to delovanje ni v nasprotju z njenimi zakoni. Tisti, ki skušajo oropati cerkvi vpliv na obnovenje cele družbe, pomagajo čisto nevedé tistim, ki spodkopavajo vsako pravo oblast, ki rušijo vse vezi in vsak red, ki vničujejo pred vsem socialni red. Ali se podpira vsaka od Boga postavljena oblast in sicer najpreje cerkev, ali pa se izpodkopava temelj družbi in se pomaga tistim, ki rušijo duševno in

LISTEK

Šukljetov naslednik v luči zaupnega shoda.

(Konec.)

III.

Vse to vrvenje in delovanje po vseh straneh pa nam vender-le pojasnuje in spričuje: katera stranka v Slovenceh napreduje, katera nazaduje, kedo ima ljudstvo za-se in kedo zoper sebe!

Šuklje, kakor sam pravi, je sam za-se stranka. Včasih je sklicaval na svoje shode volilce brez izjeme, pozneje le zaupne može, sedaj pa le še najzaupnejše može. Pa še ti, ki so vender tako maloštevilni, izključujejo drug drugega, češ, ako pride ta in ta, pa mene ne bo. To je faktum! To je stranka brez ljudstva, ki se z največjo umetnostjo še vzdržuje. Izšla je ta stranka iz liberalizma in iz narodnega radikalizma. A odvrгла je krinko, ker se čuti že dovolj varno; pokazala se je v pristni podobi kot politika skrajnega egoizma in brezobzirne sebičnosti. Njeni pristaši so le „višji krogi“, katere pa je le ljudstvo dvignilo v te kroge. Ne vlada več z načeli in dokazi, vlada le še — s straho-

va njem! Ta umetno sestavljen stvor pade kmalu, ker je nenaraven in v ljudstvu nima tal in korenin.

Druga stranka se imenuje liberalna, radikalna, narodna, napredna, itd. Le-ta je prav za prav stara še le 26 let. (Napredni dr. Slanc sam ji je prisodil celo le 15 let! Op. pis.) Vsa leta, kar životari, deluje le na to, kako bi čim preje izdrla národu iz srca pravo katoliško-národno zavest in prepričanje ter uvela na Slovenskem moderne, že v kalu nagnjite običaje in naprave. A slovensko ljudstvo je pretrdno v svojih načelih, zato odbija stalno vse te ponudbe. Zato so pristaši te stranke večinoma le oni „gospodje“, ki so v tujini preleveli svoje slovensko srce in ga napolnili s tujim blagom. Tudi ta stranka se ne more v ljudstvu vdomačiti, ker ni iz ljudstva samega prirasla! Poskušajo sicer na vse načine ljudstvu priti do živega, a ne da se in se ne bo dalo. Z lažjo, s krikom in hrupom, z obrekovanjem in psovkami hočejo doseči svoj namen. A ljudstvo se nevoljno od njih obrača. To sami jako dobro čutijo in to jih gádi, to jih tira v skrajno togoto, da spozablajo, kaj govoré in delajo. Čuteči, da v ljudstvu nimajo korenine in zato tudi ne zaslombe, bojé se pred-nj stopiti in mu do dna odkriti svoje srce. Tuja korenina umetno zasajena v domačo

slovensko zemljo, ne bo se prijela nikdar, zato tudi ne zelenela ali celó obrodila sad!

Med ljudstvo v obče si torej ta napredna in liberalna stranka ne upa, ker se boji — nezaupnice! Zato pa zbira vkupe zopet in zopet z a upne može, (Šuklje pa najzaupnejše!) kateri naj med priprostim národom pripravljajo pot, da bodo oni že skoro smeli brez strahu v ljudskih shodih se prikazati. Se bo-li to res kedaj zgodilo? Dvomimo zelo; zakaj ako celo v krogu zaupnih mož ne povedó nikoli celega svojega programa ali pa ga izpreminjajo dan za dnem, kakor bolje kaže, potem menda zastonj upamo, da bi kedaj pred ljudstvo stopili in mu razvili jasno cel svoj program, ki bi ostal stalno vodilo vsega njih delovanja. Njih ideje so premrzle za gorko srce slovensko, njih besede pretrde, prerobate in drugje zopet preveč priliznjene, da bi ugajale tankemu posluhu národnemu, njih dejanja so preodurna, da bi jih blag slovenski značaj mogel posnemati. Med ljudstvo gredo le tedaj, ko se gre za volitve. Sploh pred ljudstvo si ne upajo stopiti drugače, razven ako imajo polna perišča denarja, katerega vsipljejo med ljudi, ali pa ako imajo sod sladkega vina poleg sebe, ki to stori, kar sami ne morejo, in celó še več nego nameravajo. To so njih dokazi, njih načela!

S. H. m. m.

pravno življenje. Tretje ni mogoče. Tudi tu lahko pravi cerkev: „Kedor z menoj ne zbira, raztresa, kedor ne zida, izpodkopava. Kedor z mano ne sodeluje, da se prenovi družba, je sokriv pogina.“

5. Morda še ni prepozno. Toda, če je še čas, treba je brz na delo. Rešilna barka se ne sezida tako hitro. Noe jo je delal 120 let, potop je pa prišel čez noč. In če bi bilo prepozno, imamo vže rešilno barko, ki jo je stesal sam božji tesar. Ko je Noe delal svojo barko, so se ljudje norčevali; plesali so in se veselili v grehah do zadnjega trenutja. In ko je prišla povodenj, se ni mogla ustaviti božji pravičnosti nobena sila. Ko pa je pravičnost izvršila svojo nalogo, je zopet nastopila božja ljubezen in je sklenila novo zavezo večnega miru z malo rešeno družinico.

Mavrica mirú, poročstvo srečne sprave, zaveza večne božje zvestobe! Kako dolgo si vže želi svet miru? Kdaj se bo razpela mavrica mirú zopet nad trudno, stiskano zemljo. Skorej se bojimo, da šele, ko izplakne vesoljni potop. Kako naj Bog da svoj mir tistim, ki nočejo mirú, ki tajé njegovo resnico, zaničujejo njegov zakon in prelamljajo zvezo mirú.

Če je Bog res sklenil, da se bo maščeval nad družabnimi grehi, naklonimo se ponižno in recimo si: Zdavnej je že kazen zaslužena. Pripravljeni bodimo! Vsak vstrajaj na svojem mestu in vsi sodelujmo, da se iznova pripravi barka mirú: cerkev, vera, versko življenje v javnosti in zasebnosti. Za vsak slučaj smo zavarovani. Danes obnavljamo vero in jo svečano proglašamo: Jedina barka, ki nam obeta rešitev v sedanjem grozljivem družabnem postopu, je božja cerkev. Le kedor se drži cerkve, bodisi posamnik, ali družba, bo prestal nevihto in bo gledal mavrico miru, bo izkusil blagoslov zveze, ki jo je Bog vekomaj sklenil s tistimi, ki so se v barki, podobi sv. cerkve dali rešiti.

Državni zbor.

Dunaj, 23. novembra.

Zakon proti pijančevanju.

Danes se je nadaljevala generalna debata o zakonu proti pijančevanju. Noben govornik zakonu ni resno ugovarjal, samo nekaterim ne sega dovolj daleč, drugim pa predaleč sega. Nekaterim se je zdelo, da je zlasti političnemu oblastvu dana prevelika oblast. Politično oblastvo bode dajalo koncesijo za točenje žganja, dovoljevalo, če se sme za izvršenje koncesije vzeti namestnik, imelo pravico komu prepovedati obiskovati gostilne, ako bode jedno leto trikrat kaznovan zaradi pijanosti. Smelo bode tudi komu odvzeti pravico za točenje žganja, odločevalo, če kedo izvršuje točenje kot glavni ali stranski obrt. Tudi v onih slučajih, v katerih deželna vlada sme dovoljevati izjeme, bodo odločilno mnenje okrajnega glavarstva. Zandarji bodo imeli velik vpliv, ker bodo poizvedovali o raznih razmerah.

Proti takim ugovorom je zatrjeval minister Bacquechem, da se ni bati, da bi se s tem zakonom

delalo kake ovire za pridobljenje pravice točiti žganje reelnim trgovcem.

Dr. Roser, znani zagovornik odprave male loterije, se je oglasil za zakon proti pijančevanju. Pijančevanje je največja narodna nesreča. 28 odstotkov blaznih v blaznicah je izmej pijancev. Od 57 otrok iz desetih pijanskih rodbin jih je le devet živel, od 61 otrok treznih desetih rodbin jih je pa zdravih ostalo 50. Nad polovico vseh huđodelstev se izvrši v pijanosti. V letih 1871 do 1875 je dunajska policija v 29000 slučajih morala postopati proti pijancem. Roser je navel neki ukaz c. kr. okrajnega glavarstva v Tarnopolu, v katerem se prepoveduje nekemu proštu delati proti žganjepitju, da ne bode propinacijski najemnik imel škode. Doktor Roser pravi, da bodo vladni organi morali drugače postopati, ako hočejo doseči kak vspeh. Govornik tudi zagovarja, da bi se poskrbelo, da se mora alkohol očistiti škodljive patoke (fuzela.)

Poleg ministra Bacquehema so zakon zagovarjali Seichert, kateri misli, da je zakon premahak, Zurkan in poročevalec Šuklje. Proti predlogu govorili so Habermann, Neuber in Adamek, ki pa tudi niso oporekali potrebi zakona. Neuberju se le to zdi krivično, da se bodo mnoge žganjarije zaprle.

Poročevalec Šuklje je priznaval, da ima zakon nekatere nedoslednosti, temu se ni moglo izogniti, kajti ozirati se je bilo na razmere in navade v raznih krajih. On naglašá, da so vsi govorniki priznali potrebo tega zakona.

Hohenlohe-Schillingsfürst.

Sokol in tovariši so interpelovali, kako da je imenovan princ Hohenlohe-Schillingsfürst okrajnim glavarjem v Toplicah na Češkem. Dne 26. maja 1883 je stopil v državno službo in sedaj je že okr. glavar. Pri zadnjem imenovanju je preskočil 72 okrajnih komisarjev, 12 namestniških tajnikov in 31 okr. komisarjev, ki so bili v uradu za njim, a so imeli več službenih let, nego on. Interpelantje vprašajo, kako more vlada opravičiti tako imenovanje.

Služniki pri železnicah.

Dr. pl. Hofmann-Wellenhof je vprašal, če bi vlada hotela ustanoviti državno instanco za službene, mezne in disciplinarne stvari uradnikov in služnikov pri avstrijskih zasebnih železnicah.

Prihodnja seja bode v ponedeljek.

Shod v Kropi.

(Konec.)

Tretji govornik g. Gostinčar tajnik slov. kat. delavskega društva v Ljubljani je govoril o delavskih razmerah; glavne misli njegovega govora so bile nastopne: Kamorkoli se ozremo, vidimo povsod jednako uboštvo delavskega stanu. Sedanji moderni kapitalizem in pa kapitalistično lažiliberalne postave vkovala so delavsko ljudstvo v verige modernega suženjstva. V časih, ko je bilo rokodelstvo združeno po raznih strokovnih zadrugah, bilo je pa tudi življenje povsem drugačno za delavce,

kakor je pa dandanes. Rokodelec našel je povsod po zadrugah prijazni vsprejem in ob času bolezní in onemoglosti tudi podporo.

Toda prišlo je drugače, ljudje so pozabili na Boga in vsled tega postali so sebični in lakomni bogastva. Pričeli so misliti, kako bi se mogli obogatiti v kratkem času. Iznašli so parni stroj in tudi druge stroje, s katerimi so mogli izdelovati različno blago hitreje in z manjšim številom ljudij.

Ljudje so postali pijani vspeha po svojih iznajdbah, in so v tej pijanosti duha drli za osrečevalci sveta z novimi znajdbami. Čas velike prekulacije, katera je vničila zadnje prave zadruge po Francoskem, je v tem za moderni razvoj obrtnij znamenit. Za Francosko uničile so se vsled novega izdelovalnega načina zadruge tudi drugod. In pričela se je za obrti nova doba. Vsak, kedor je le količkaj mogel, napravil si je stroje in je izdeloval z istimi, posledica tega je bila, da je kmalu preostajalo delavcev in da so jim vsled tega zmanjševali čedaje bolj njihove plače. Naredili so tudi ti spekulantje vsled ljudske pijanosti po svobodi postave, katere so jim izročile delavsko ljudstvo na njihovo milost v gospodarskem in družinskem oziru, ta stan je postal od časa do časa neznosnejši za delavce, in vstvarile so se današnje razmere, vsled katerih vidimo na eni strani neizmerno bogastvo, na drugi pa neznosno uboštvo. Tudi tu v Kropi čutite sad teh židovsko lažiliberálnih razmer, tudi Vas je skoro popolnoma uničilo kapitalistično izdelovanje na veliko, in pa nepoštvena svobodna konkurenca.

Z veseljem pozdravljam korak, ki so ga storili nekateri tukajšnji možje, ki hočejo ustanoviti zadrugo za izdelovanje tukajšnjih železnih izdelkov, in s tem zopet oživiti že skoro propalo žebljarsko obrt. Jaz vam morem samo priporočati tako podjetje, ki bo v korist tukajšnjih delavcev. Da bi pa tudi delavci imeli razven svoje plače tudi še delež dobička, naj skušajo kolikor mogoče veliko delnic pokupiti. Da si to omogočijo, naj se jih več skupaj združi in naj tako pet ali deset skupaj kupijo jedno delnico; s tem bodo pri podjetju sogospodarji in solastniki podjetja samega, in to bi bila za delavce čast in pa korist.

Dalje bi vam najtopleje priporočal, da si ustanovite svoje delavsko društvo, v katerem se boste shajali in dogovarjali gledé svojih razmer. V društvu se boste bolj spoznavali in jeden drugemu bolj zaupali. V društvu boste pa tudi spoznali, da je v združenju moč. Zatorej vas pozivljem, da si kakor hitro mogoče ustanovite katoliško delavsko društvo. Potreba je tudi, da se potegnete za državljsanske pravice, v prvi vrsti za oběno volilno pravico, vsled katere nam bo mogoče, ako jo bomo jedenkrat dobili, prekucniti sedanje židovsko-lažiliberalne razmere in s tem za naš stan priboriti boljše prihodnosti. Pozivljem vas še jedenkrat, združite se v slovensko katoliško delavsko društvo in potem združeni tudi sami zahtevajte pravice, katere nam po vsakem pravu pripadajo. Ako nosimo dolžnosti, naj imamo tudi

iz vsega tega se vidi, da je tudi ta stranka brez upa zmage med Slovenci, ker ne izvira iz národa samega.

Tretja stranka je ona, ki živi toliko časa, kolikor časa živi in deluje mili naš národ slovenski. Od nekdanje že je naša stranka; kedor ve za kak drug njen izvor, pokaže in dokaže naj ga z neovrgljivimi dokazi!! A poklice in zabavljece nam na dokažejo ničesar. Tu imajo veljavo le resnična zgodovinska dejanja iz naše preteklosti, ne pa vsakovrstne pustolovske sanjarije. „Slovenec“ je že opetovano dokazal, od kod liberalna stranka na Slovenskem; „Narod“ pa je molčal na vse to kakor zid! In če je sploh kaj zinil, kmalo mu je sapo zaprlo! Stara, edino prava národna slovenska stranka se imenuje — katoliško-slovenska stranka.

Ta katoliško-slovenska stranka izvira naravnost iz nepokvarjenega slovenskega srca, od katerega se ločiti nikoli ne bo dala. In ker izhaja iz srca národovega, zato se mu tudi prilaga, zato mu ugaja. Ta stranka nastopi brez strahu v vsakem zboru, v vsaki skupščini, in ljudstvo jo povsod pozdravlja z veseljem kot svojo osrečevalko. Kjerkoli treba, pove jasno celovoj program, od katerega se za las ne odmakne. Ta jasnost in jeklenost v načelih in delovanju njenem veže na njo zdravo jedro slovenskega národa z neporušljivim vezmi katoliške vere.

Uprav zato je njeno delovanje tako plodonosno, tako vspešno, da laži-napredna stranka le s težavo za njo hodi. Kaj neki naredi ta stranka za blagor slovenskega naroda? Sedaj svojo delavnost le še v tem kaže, da skuša podirati to, kar katoliška stranka naredi, da gasi ogenj za prave narodne svetinje, katerega le-ta zaneti. Svetčev banket je gasil tak ogenj zaneten po katoliškem shodu, ponesrečen Šukljejev lanski volilni shod je skušal potlačiti sadove doljnjskega katoliškega shoda, na Notranjskem v Trnovem je boben s piskanjem in pijačo vred isto nameraval zoper ondetni katoliški shod. Kako revne so bile vse te protiizjave na svečane katoliške manifestacije!

In kaj bo shod zaupnih mož 29. t. m. družega, nego nekak „veto!“ na vse delovanje katoliške slovenske stranke v tem letu?! Koliko katoliških političnih društev se je ustanovilo, koliko shodov so ta društva po deželi priredila, katerih se je udeležilo na stotine ljudstva; umetniško društvo in Leonovo društvo sta osnovani, „Danica“ se žari svetlo, katoliška delavska društva žanjejo že obilo vspeha, imajo že svoje glasilo itd. Vse to se je zvršilo tekom tega leta! In kaj je naredila ta „napredna“ stranka? Nič ne more pokazati, razven da je brezverski internacionalni listič „Delavski list“ nekaj časa na svojih prsih nosila! In sedaj, ko se leto bliža koncu, hoče vendar le nekaj storiti: zbornati skupaj shod

zaupnih svojih mož! Zakaj pa ne velikanski ljudski shod? Zato, ker mu nima kaj predložiti, s čimur bi narod zadovoljila!

Torej bo shod samo zaupnih mož! In celó, da ta shod spravijo vkupe, zatajiti morajó svoje načelo, svojo naravo in svojo preteklost.

Kolik napredek smo dosegli v dveh letih: od Svetčevega banketa pa do danes! Kdo bi si to mislil? In poleg tega, ako primerjamo shod zaupnih mož z vspehi katoliške slovenske stranke v tem letu — kako gorostasen razloček! Naj se tega shoda udeleži mož kolikor hoče, naj se vrši še tako svečano, naj se pri banketu spuščajo fulminantni govori: — vse to je le slaboten „veto!“ v odgovor na letošnje sadove katoliške stranke.

Pred vsem tem pa pod izesom stojé in nehoté pričajo, da na Slovenskem se res nič važnega ne more zvršiti drugače, nego v imenu — katoliške vere.

Slovenski liberalizem pojema, njegova moč je zlomljena. Klenka mu mrtvaški zvonček; prvič je zapel pri Svetčevem banketu, drugič se bo oglasil 29. t. m. na shodu zaupnih mož, in tretjič — zadnjič — se oglasi morda zopet čez par let! In tedaj bo zadonel na nšesa liberalnih veljakov isti klic, kateri je letos Šukljejevi slavi na Slovenskem veljal: „Sic transit gloria mundi liberalis!“

pravice v državi. Da bi se to uresničilo in da bi nam kmalu prisijala boljše prihodnost, v to pomagaj Bog!

Tako se je lepo završil shod slovenskega katoliškega društva gorenjskega v Kropi; želimo le, da bi temu shodu v kratkem sledili tudi drugi jednako lepi in vspešni!

Politični pregled.

V Ljubljani, 25. novembra.

Parlamentarno delovanje. Sedanji negotovi položaj slabo vpliva na parlamentarno delovanje. Poslanci ne kažejo nobenega pravega veselja do dela. Od vseh odsekov, ki jih je nad 30 in imajo vsi obilno stvarij rešiti, jih deluje samo katic pet ali šest. Budgetni odsek je samo razdelil poročila, delovanja pa še niti začel ni. Najbrž začne budget razpravljati še le po Božiču. Tako se bode pomladi zborovanje na dolgo vleklo. V budgetnem odseku se bode že pokazalo, kaj bode z dvojezično gimnazijo v Celju. Učni minister bode se moral izjaviti, če vlada ostaje pri tem, da se osnuje gimnazija baš v Celju. Videlo se bode pa tudi, katere stranke mislijo podpirati Slovence.

Olajšanje legalizacije. Gališki deželni odbor je sklenil, deželnemu zboru predložiti načrt zakona o olajšanju legalizacije. Deželni odbor spoznava, da je legalizovanje po beležnikih preveč oteževalno za stranke. Ljudska izobraženost je v Galiciji gotovo veliko manjša, nego na Kranjskem, pa vendar deželni odbor nima pomislika zaradi olajšanja legalizacije, le pri nas na Kranjskem ima večina deželnega odbora take pomislke. Da so kranjski nemškutarji zoper olajšanje, temu se ne čudimo, kajti povsod radi ponižujejo Slovence. Čudno je pa, da naša napredna stranka hoče naše prebivalstvo postaviti na nižjo duševno stopinjo, nego je gališko.

Položaj na Ogerskem je jako zamotan. Neverojetno postaja, da bi se potrdile proticerkvene predloge. Ministerski svet je imel že posvetovanje o tej stvari in baje sklenil, da pojde Wekerle na Dunaj priganjat, da se rešene predloge potrdijo. Če se ne potrdijo, misli dati ostavko. Kdo se bode sedaj poklical, da sestavi novo vlado, se ne more vedeti. Toliko je gotovo, da se posebno v višjih krogih ne bodo trudili obdržati Wekerleja. Sedanja vlada je preveč navezana na skrajno levo, da bo mogla imeti na Dunaju kako zaupanje. Liberalna stranka bode pač napela vse svoje sile za vlado, toda s tem utegne le sebi izpodkopati stališče. Upamo, da pod kako novo vlado nastopijo boljši časi za katolike in za Slovence.

Ogersko ministerstvo se resno maje. Govori se, da se zopet pokliče Hedervary, da sestavi novo vlado. Posebno veselo bi to ne bilo, kajti sedanji hrvaški ban je tudi za civilni zakon in bi zahteval zanj sankcijo. Samo nerešeni proticerkveni predlogi bi se najbrž opustili. Govori se pa tudi, da Wekerle še ostane, samo ministerstvo se nekoliko preustroji. Odstopil bode pred vsem Szilagyi, kateri je že davno zgubil pri kromi zaupanje in so ga liberalci le s silo še bili obdržali pri prvi ministerski krizi. Tudi v tem slučaju bi civilni zakon dobil potrjenje. Cerkvena politika tudi ni glavna težava na Ogerskem temveč Kossuthove agitacije, katerim se bode moral jedenkrat za vselej narediti konec.

Mirman. Malo v zadrego je marsikatera politike spravil bil poslanec Mirman. Bil je profesor in kot tak je bil oproščen vojaške službe. V Franciji pa uradniki in profesorji ne morejo biti poslanci. On je zatorej odložil profesuro, pa s tem izgubil pravico do oproščenja od vojaške službe. Zbornica je verifikovala njegov mandat, ali vlada je pa izjavila, da mora k vojakom. On je pa ostal pri tem, da bode kot vojak tudi v zbornico prihajal, kar se mu kot poslancu ne more zabranjevati. Gotovo bi stvar bila prouzročila marsikako neprijetnost, da je niso te dni razvozljali vojaški zdravniki. Izjavili so, da Mirman zaradi svoje velike kratkovidnosti ni za vojaka. Sedaj bode lahko brez ovir izvrševal poslanstvo.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 26. novembra.

(Škofovska posvetovanja) so se 20. t. m. pričela. Vdeležujejo se jih: kardinala Schönborn, Grusche, knezoškofje Missia, Napotnik, Kahn ter škofa Bauer in Doppelbauer.

(Kdo je prof. Šukljeju pripomogel, da je postal dvorni svetnik?) „Soča“ govoreč o koaliranih slov. državnih poslancih piše: „Eden je že dosegel svojo službo, po čemer je toliko časa hrepenel. Pripomogli so mu k temu posebno govorniki katol. shoda“. Torej prof. Šuklje — tega namreč ima tukaj „Soča“ v mislih — se ima posebno govornikom katoliškega shoda zahvaliti, da je postal dvorni svetnik. Pač ni mislil n. pr. prečast. g. dekan Mat. Sila, da bo s svojim govorom, ki je tako elektrizoval poslušalce, pomagal narejati tudi dvorne svetnike. In vzlasti poslancu Šukljeju naj bi bil kaj pripomogel katol. shod, zoper katerega je uprav prof. Šuklje napravil protidemonstracijo v Novem mestu! Kaj tacega pisati je mogoče le „Soči“! In to je po besedah „Soča“ sijajni dokaz, da se je do pičice vresničilo, kar je pisala „Soča“ povodom katol. shoda! —

(Slovensko gledališče.) Zajčeva opereta „Morarji na krov“ je sicer jako zabavna v dejanju in petju, vendar se nam zdi, da je prehitro zopet prišla na oder po zadnji predstavi in da vsled tega gledišče ni bilo posebno dobro obiskano. Z ozirom na to, da ljubljansko gledališko občinstvo ni premnogobrojno, želeli bi bilo malo več izpremembe. Vloga Piffarda je iz prijaznosti prevzel g. Noll ter jo izvel na občno zadovoljnost, o čemer je pričala burna pohvala. Po tej opereti se je v drugič predstavljala I. Vrchlickega veseloigra „V Dijogenovem sodu“, ki se ne bode tako hitro preživela. G. Inemann je predstavljaval Dijogena uprav klasiški. Tudi gospica Slavčeva in gg. Danilo in Verovšek igrali so izborno. Sinoči je bil Aleksander v istini mogočni Aleksander.

(Gimnazijska podporna zaloga v Kranju) Vodstvo c. kr. državne gimnazije v Kranju ustanovilo je podporno zalogo, katerej bode namen olajševati bedo teročo premnoge učence. V ta namen vsprejema gimnazijsko vodstvo denarne prispevke v vsakterej množini. Z darovanimi pripomočki preskrbovali se bodo učenci, pa pridni in npravni učenci kranjske gimnazije z učnimi knjigami in obleko. Podpore bode delilo vodstvo sporazumevši se vsakikrat z dotičnim razrednikom in učiteljem veronauka. Vsak blagodušen donesek izkazal se bode v prvem gimnazijskem izvestju. Z gmotnimi sredstvi neobdarovani, pridno učeči se mladini pripomori vsak, komur je mar boljše prihodnost naše domovine!

(Pojasnilo.) Z ozirom na sobotni listek v „Slovincu“ pojasnil nam je dr. Majaron zadevo gledé kandidature za dolenska mesta tako, da nimamo nobenega vzroka dvomiti, da dr. Majaron res ni mislil kandidovati in da je dotična novica neosnovana. Najbrže da so somišljeniki dr. Majaronovi širili to novico, morda v ta namen tudi kaj storili in da je tako zvedel tudi naš vedno zanesljivi sotrudnik, ki zaradi tega ni imel vzroka dvomiti o resničnosti one govorice. S tem je zadeva pojasnjena in nadejamo se da prav na obe strani.

(Proti slovenski duhovščini na Koroškem.) S Koroškega, dne 25. novembra: Slučajno sem naltel na starikavo graško tetko „Tagespost“, ki objavlja z dne 24. t. m. telegram iz Celovca, ki pravi, da uradna „Klagenfurter Ztg.“ konstatuje, da netijo slovensko gibanje na Koroškem skoro izključno le duhovniki. Priporoča duhovščini, naj se odpove političnemu boju, češ, da zanjo ni spodobno, da seje razdor, kjer je bil mir. — Tako omenjeni list „Klagenfurter Ztg.“-e same nimam pri roci, zato ne morem vedeti, kakšno je njeno pisaranje. Zuano je, da se ta list postavlja, kar se tiče nasprotja do Slovencev, prav odločno na stran zagrizenih naših nasprotnikov, ki v Celovcu in Beljaku po parkrat na teden po svojih liberalnih „leibjournalih“ izlivajo svoj žolč na koroške Slovence, osobito še na slovensko duhovščino. Kako bi bilo tudi mogoče drugače pri listu, kojega inspirira g. Schmidt-Zabierow, zagrizeni naš nasprotnik, ki porabi vsako priliko, da pokaže svojo mržnjo do slovenske duhovščine, ki jo zasleduje povsod in vselej in ki ji je to pot hotel dati breco po svojem listu! Prav na glas pa mu povemo, da se slovenska duhovščina koroška za njegove „dobrohotne“ opomine bore malo zmeni in da nikoli ne bo hodila v rumeno palačo v koldvorskih ulicah ali celo k uredništvu našega famoznega „amtsblatt“-a pa navodila, kako naj se vede v svojem javnem delovanju!

Slovenski duhovnik.

(Iz Spodnjega Dravograda,) dne 25. novembra: Nemški listi na vsa usta raztrobljajo „zmago“ nemčurske stranke pri občinskih volitvah. Kažejo pri tej priliki, kako daleč so že prišli s svojim pošte-

njem, zakaj še bahajo se s sredstvi, katere so uporabili proti slovenski stranki, da so dosegli nekoliko vspeha. Delali so s krutim terorizmom, s kamenjem, lažmi, pivom, golašem in enakimi sredstvi, in to imenujejo „strammes Vorgehen der Deutschen“. Daleč nas je privedel liberalni „fortšrit“, daleč! „Freie Stimmen“ štejejo si to „zmago“ v posebno zasluge in svoj „publikum“ vodijo s svojim poročilom za nos, da je le veselje. Upajmo, da pride vendar še čas, ko tudi te ljudi sreča — pamet in poštenost!

(Surovost) Iz Preddvora, 23. novembra. Neki zlobnež je brzkone iz jeze nad oskrbnikom grajščine Preddvorske v noči od 19. do 20. t. m. letošnjo pomlad z velikimi stroški napravljen park po večjem pokončal. — Dobro vedóč, kateri nasadi so lepi, dragi, je bil ravno najlepše vrtnice popolnem polomil, drugo, kar ni z zlobno roko šlo, kakor mlade tuje smerečice pa s sekiro posekal, ter škode napravil nad 100 gold. Ta surovost je tem hujše obsodbe vredna, ker je škodoval grajščaka, dr. Viktorja Urbančiča, ki si je za kratek čas počitnice tukajšnjih v sveto dolžnost štel, kot zdravnik brezplačno zdraviti in celo zastoj zdravila dajati ubogim bolnikom naše fare in okolice Preddvorske. — Zato obsojamo to ostudno maščevanje in obžalujemo, da imamo tako zlobnega, do zdaj še neznanega hudobneža v svoji sredini, ki zasluži ostre, kazni.

(Volitev v krajni šolski svet.) Iz Preddvora: 18. t. m. so volili pri nas v krajni šolski svet šole Preddvorom. Izvoljeni so v obče čislani možje: Janez Roblek, župan iz Bašlja, Frančišek Mubi, posestnik s Spodnje Bele, in Martin Rogel, posestnik iz Tupalič.

(Štajerski Nemci.) 17. t. m. so nemški vseučilišniki sklenili, da pošljejo Bismarku za njegov 80-letni rojstni dan častno darilo. Predlog se je sprejel z veliko navdušenostjo!!

(Poroka.) Včeraj se je cerkvi sv. Jakoba v Ljubljani poročil trgovec g. Jos. Jeglič z gđe. Ivanko Kančičevo, hčerjo trgovca in hišnega posestnika v Ljubljani. Poročil ju je brat ženinov prečastni gospod generalvikarij in arhidijakon sarajevski dr. Anton Jeglič. Novoporočencema na mnoga leta!

(V Opatijo) je dospela v petek velika dedna vojvodinja, vdova Toskauska; v kratkem pa pride tja gospa cesaričinja vdova Štefanija in nemška cesarica z obitelji; poslednja ostane neki ondu čez zimo.

(Ogenj.) Dne 20. t. m. pogorela je posestniku Fran Gregoriču iz Krškega pristava v Zabjeku pri Sv. Križu s klajo in orodjem. Škodo cenijo čez 2000 gld.

(Izpred sodišča.) Pri deželnem sodišču so bili obsojeni dne 21. novembra: Janez Pipan iz Dragočanj zaradi tepeža 4 mesece; Jakob Istenič, zidar iz Gorenjevasi 3 tedne in Jakob Mivšek iz Hotedršice 6 tednov zaradi žalitve vere; Anton Janežič iz Mlina za 14 dnij, Lor. Zvegelj iz Zeleč za 7 dnij, Janez Kokelj iz Zagorice za 7 dnij zaradi žaljenja vere; 22. novembra: Janez Rekar iz Mlina zaradi tepeža 4 tedne, Janez Mohar iz Št. Jurja zaradi javnega nasilstva 3 mesece, Fr. Erjavšek iz Spodnjih Stranj zaradi tepeža 3 mesece, Jan. Škofic iz Godiča in Jan. Slebir iz Sp. Stranj, oba zaradi goljufije po 10 tednov; 23. novembra: Jan. Terpinc iz Grada zaradi tepeža 1 mesec, Val. Prijatelj iz Gabrovka zaradi zadolžene krive 14 dnij, Janez Gerčar iz Kamnika zaradi javnega nasilstva 4 mesece, Mat. Mandelc iz Mlina zaradi žaljenja vere 3 mesece, Štefan Fojkar iz Brezij zaradi tatvine 8 mesecev.

(Novinarska vest.) V Zagrebu bodo skoro izhajal nov nemški dnevnik „Neues Agramer Tagblatt“, ki bode urejan v „Obzorovem“ duhu.

(Nemci na Mažarskem.) 450 profesorjev in učiteljev nemškega rodu je sklenilo da v proslavo mažarske 1000 letnice pomažarijo svoja nemška imena.

(Razveljavljena prepoved.) Ker je kuga v gobcu in na parkljih, ki je razsajala v več okrajih velike županije Luka-Krbava na Hrvatskem, popolnoma ponehala, zatorej deželna vlada kranjska preklicuje svojo prepoved z dne 27. oktobra t. l., vsled katere se iz navedene velike županije ni smela parkeljnata živina uvažati, oziroma goniti na Kranjsko, ter dopušča zopet živinski promet iz vse Hrvatske in Slavonije na Kranjsko, pri čemer pa se ravnati po občnih živinozdravniško-policijskih predpisih.

(Bolezen mej vojaškimi konji.) Vsled v preteklem času mej konji tukajšnjega div. artiler. polka št. 7. prikazavše se bolezní „smrkavost“ (Lungenrotzkrankheit), katera izvira vsled slabe pitne vode baje še od zadnjih vojaških manevrov na Notranj-

skem, — pobilo se je pri mestnem konjaču 10 obolelih konj. Zbog nalezljivosti te bolezni, so zdravi konji od bolnih ločeni.

(Vrsta porotnih obravnav IV. letošnji sesiji.) V ponedeljek dne 26. novembra: Anton Prime, hudodelstvo uboja; v torek 27. nov. Jernej Poljanec, hudodelstvo požiga; Leopold Petrič in Jakob Trbižan, hudodelstvo tatvine; Alfonz Zaruba, hudodelstvo tatvine; v sredo 28. nov.: Matija Habič in Lorenc Gregorač, hudodelstvo uboja; v četrtek 29. nov.: Pavla Hofman, zloraba v uradnem slovanju.

(Tatvina.) Sinoči je vlomil nepoznan tat v Florijanskih ulcah št. 28 v stanovanje bivšega gostilničarja Val. Jeraj-a ter mu odnesel denarja in drugih zlatnin v vrednosti več ko 500 gld. — Hranilnično knjižico (6000 gld.) je vrgel pod posteljo. Dosedaj tatu še niso zasledili.

(Mlad tat.) Komaj 17 let stari Frančišek Markun je bil v družini z 12letnim Andrejem Polajnarjem napravil celo vrsto tatvin in poškodb pri grajščinah: Preddvor in Hrib (Görtschach). Ker poslednji še ni dopolnil 14. leta, ni ga bilo mogoče kaznovati, pač pa je čakala prvega rzsodba od okrajnega sodišča v Kranji. — A predno je še bil Frančišek Markun za prve hudobije prejel zaslužen kaznen, ker je bil mnogo pokradel in bil pri Preddvorski grajščini jez odprl, ter bi po silno dereči vodi iz jezera kmalu nekemu Juriju Povšnarju življenje vzela, — že se je zvedelo, da je bil pred dobrim tednom v Bašlju z nova posestniku vulgo Majarčku v noči pokradel. — No, sedaj ga čaka dvojna kazen.

Telegrami.

Dunaj, 26. novembra. Cesar je včeraj popoldne sprejel Wekerleja v avdijenci, ki je trajala poldruugo uro.

Dunaj, 26. novembra. Finančni minister je predložil zbornici poslancev načrt zakona o pregledu zemljiškodavnega katastra in o dodatnih kreditih k budgetu 1895. leta. Potem se je začela podrobna debata o zakonu proti pijančevanju.

Varzin, 25. novembra. Bismarck boleha. Profesor Schweninger še danes pride semkaj.

Kolonja, 26. novembra. Kakor se poroča v „Kölnische Zeitung“, je te dni ruski car z nevesto se dalje časa sprehajal po mestu in stopil v neko prodajalnico rokovic kupovat. Občinstvu se je to jako čudno

zdelo. Sprva ju niso celó spoznali, a potem so pa tega vsi bili veseli.

Peterburg, 26. novembra. Začelo se je nabiranje za Rubensteinov spomenik. — Pokopal se bode Rubenstein na državne stroške.

Peterburg, 26. novembra. Včeraj se je carju predstavila tudi deputacija poljskega plemstva. Car je vsprejel tudi ministre Giersa in Durnovo in jima izrekel željo, da bi še dolgo ž njim vkupe delovala.

Messina, 26. novembra. Včeraj se je tukaj in v Reggio močno treslo.

Umrli so:

23. novembra. Andrej Erbežnik, gostač, 38 let, Kravja dolina 11, plučni edem.

Tujci.

22. novembra.

Pri **Sonu**: Mandl, Wolf, Zug z Dunaja. — Hari iz Varaždina. — Weiss iz Prage. — Mizau iz Prage. — Penca iz Mokronoga. — Javornik iz Žalne. — Cmemascki iz Trsta. — Rayvich z Reke. — dr. Matko Laginja iz Pulja. — Fischer iz Kamnika. — Šutej iz Dolenje Vasi. — Bolf iz Delnic. — Rive pl. Vesten iz Celovca. — Križaj iz Št. Petra.

Pri **Maliču**: Prohaska, Wilms, Schlesinger, Wolf, Engl, Schwarz, Hilbert, Mandl, Brandl, Kamenitsky, Kavann z Dunaja. — Kofler iz Bolzana. — Rainer iz Inomosta. — Ladstädter iz Monakovega. — Blog iz Kolonije. — Schreiber in Wantschura iz Prage. — Benuzzi, Turri iz Trsta. — Hafner iz Železnikov.

Pri **bavarskem dvoru**: Grebenc iz Brežic. — Prosen z Luž.

Pri **južnem kolodvoru**: Janisch iz Budejovic. — Ledl iz Trsta.

Pri **avstrijskem caru**: Smolej iz Radovljice. — Ahačič iz Tržiča.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
24	7. u. zjut.	738.4	1.6	sl. szap.	oblačno	1.00
	2. u. pop.	739.0	3.0	zm. vzh.	del. jasno	
	9. u. zveč.	740.6	0.8			sneg
25	7. u. zjut.	739.8	0.0	sl. vzh.	sneg	14.50
	2. u. pop.	739.0	1.8		oblačno	
	9. u. zveč.	739.5	0.2			sneg

Srednja temperatura obeh dni 1.8° in 0.7°, oziroma za 1.1° in 1.9° pod normalom.

Pobiranje vžitine v Primorju

od vina, mošta in mesa v nastopnih 18 davčnih okrajih za leto 1895, oziroma za leto 1896 in 1897, oddaje se v skup dražbenim potem dne 3. decembra t. l. ob 10. uri pri

e. kr. finančnem ravnateljstvu v Trstu po nastopnih izklonih cenah, in sicer za davčni okraj:

	od vina in mošta	od mesa	vkupe
Gorica z okolico	28.620 gld.	6.360 gld.	34.980 gld.
Gradišče	9.695 "	3.152 "	12.847 "
Červinjan	12.720 "	1.484 "	14.204 "
Korčulin	13.356 "	1.272 "	14.628 "
Tržič	9.010 "	3.180 "	12.190 "
Sežana	10.632 "	1.677 "	12.309 "
Tolmin	8.003 "	1.325 "	9.328 "
Bovec	2.332 "	477 "	2.809 "
Cerkno	1.643 "	212 "	1.855 "
Novi Grad	5.989 "	441 "	6.430 "
Pazin	5.894 "	1.863 "	6.757 "
Poreč	4.395 "	1.597 "	5.992 "
Piran	4.498 "	2.250 "	6.748 "
Buje	3.381 "	965 "	4.346 "
Buzet	3.132 "	366 "	3.498 "
Vodnjan	3.816 "	636 "	4.452 "
Čres	689 "	583 "	1.272 "
Krk	1.800 "	700 "	2.500 "

Stanje avstro-ogerske banke

dne 23. novembra 1894.

(Brzojavno poročilo.)

Bankovcev v prometu	gld.	500,649.000 (— 6,241.000)
Kovinski zaklad	308,410.000 (+ 2,885.000)	
Listnica	176,433.000 (— 4,349.000)	
Lombard	32,881.000 (+ 1,594.000)	
Davka prosta bančna rezerva	21,733.000 (+ 10,150.000)	

Izvrstni novi 568 11

cvček,

Prosekar, Tirolec in druga vina, bavarsko črno pivo itd. priporoča po prav nizki ceni

Pavlinova Kranjska vinarna.

v Ljubljani, Slonove ulice 52.

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, V.

Kri čistilne kroglice

so se vselej sijajno osvedočile pri zabasanju človeškega telesa, skaženem želodcu, pomankanju slasti do jedij.

Ker to zdravilo izdeluje lekarna sama, velja škatljica samo 21 kr., jeden zavoj s 6 škatljicami 1 gld. 5 kr.

Dobiva se pri 569 4

Ubaldu pl. Trnkóczy-ju

lekarnarju v Ljubljani.

Pošilja se z obratno pošto.

Lekarna Trnkóczy v Gradou.

Služba pomočnika

za špecerijsko trgovino je prosta.

Ponudbe sprejme iz prijaznosti upravništvo „Slovenca“ pod naslovom „Specerist“. 610 3-1

Št. 23.987.

Mesnica v najem.

V četrtek dne 6. decembra 1894 dopoldne ob 11. uri oddala se bo pri podpisnem magistratu

mestna mesnica

v poslopu za shrambo gasilnega orodja v Šolskem drevoredu za dobo od 1. februarija 1895. l. naprej potom očitne dražbe v najem.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dne 21. novembra 1894.

Vizitnice

priporoča

Katol. Tiskarna.

608 3-1

Razglas.

609 2-1

Potom minuendne dražbe oddala se bo

zgradba župnijskega gospodarskega poslopja

t. j. hlevov in svinjakov, v Št. Rupertu do 13. decembra t. l. dopoldne ob 10. uri v župnijskem dvorcu, kjer leže tudi dotični načrti, proračun in stavbeni pogoji na razgled in kjer bo treba tudi 355 gld. jamčevine vložiti.

Stroški proračuneni so na 3550 gld. in sicer:

za tesarsko delo	1142 gld. 98 kr.
za zidarsko delo	1112 " 28 "
za mizarsko in ključavničarsko delo	205 " 50 "
za druga popravila	1089 " 24 "

Št. Rupert, dne 22. novembra 1894.

Stavbeni odbor.

Dunajska borza.

Dne 26. novembra.

Skupni državni dolg v notah	99 gld. 85 kr.
Skupni državni dolg v srebru	99 " 95 "
Avstrijska zlata renta 4%	124 " 25 "
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	100 " — "
Ogerska zlata renta 4%	123 " — "
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	97 " 60 "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1040 " — "
Kreditne delnice, 160 gld.	391 " 90 "
London vista	124 " 65 "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	61 " 12 1/2 "
20 mark	12 " 22 "
20 frankov (napoleonador)	9 " 91 "
Italijanski bankovci	46 " 05 "
C. kr. cekini	5 " 90 "

Dne 24. novembra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	150 gld. — kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	163 " — "
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	199 " 25 "
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	97 " 80 "
Tisine srečke 4%, 100 gld.	143 " — "
Dunavske vravnave srečke 5%	132 " 10 "
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	107 " 50 "
Posojilo goriškega mesta	111 " 25 "
4% kranjsko deželno posojilo	67 " — "
Zastavna pisma av. osr zem.-kred. banke 4%	98 " 70 "
Priporitne obveznice državne železnice	221 " 75 "
" " južne železnice 3%	166 " 90 "
" " južne železnice 5%	129 " 75 "
" " dolenskih železnic 4%	98 " 50 "

Kreditne srečke, 100 gld.	199 gld. — kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	141 " 50 "
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	18 " — "
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 " 50 "
Salmove srečke, 40 gld.	70 " 20 "
St. Genois srečke, 40 gld.	72 " — "
Waldsteinove srečke, 20 gld.	50 " — "
Ljubljanske srečke	25 " — "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	177 " 50 "
Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3445 " — "
Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	516 " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	108 " — "
Dunajskih lokal. železnic delniška družba	72 " — "
Montanska družba avstr. plan.	104 " 50 "
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	167 " — "
Papirnih rubljev 100	135 " 20 "

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri krebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariabifforstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnic.